

Tiedoksi annettua

Omistajaohjausryhmän kokous 8.9.2026
Liite kohtaan 8 ”Tiedonantoasiat”

Tekoäly iski jo työmarkkinoille – työministeri Marttisella yksi lääke mullistukseen

Hallitus alkaa rakentaa viimeistä budjettiaan ensi viikolla. Työllisyyskehitys vaikuttaa budjettiin isosti sekä työttömyyskorvauksien että verotulojen kautta.

Suomessa työttömyys on pysynyt Euroopan ennätystasolla, vaikka talous on ollut kasvussa jo kuukausia. Kuva: Antti Rossi / Yle

ANTTI PARVIALA

30.8. 19:02

Muutos on kuitenkin käynnissä, ja siihen pitää Marttisen mukaan varautua koulutuksella.

– Uskon, että tulevina vuosina yhä enemmän opiskelua ja oman osaamisen kehittämistä tullaan tekemään työuran aikana.

Koulutuksella voidaan parantaa työssä olevien ja työttömien mahdollisuutta käyttää tekoälyä hyödyksi eri työtehtävissä. Kaikkien ei siis täydy olla tekoälyn erikoisasiantuntijoita, vaan tekoälyn käyttötaidot ovat jo hyvä alku.

Marttinen on käynnistämässä syksyn kuluessa asiantuntijaselvityksen siitä, miten Suomen pitää varautua tekoälymurrokseen työllisyyspalveluissa ja koulutuksessa.

– Kun uusi hallitus aloittaa, on välttämätöntä, että katsotaan hyvin tarkasti, minkä kaltaisia muutoksia voidaan tehdä. Täytyy pitää huolta siitä, että joka ainoa työntekijä saa tarvittavaa tukea ja apua, jotta pystyy toimimaan työelämässä tulevaisuudessa.

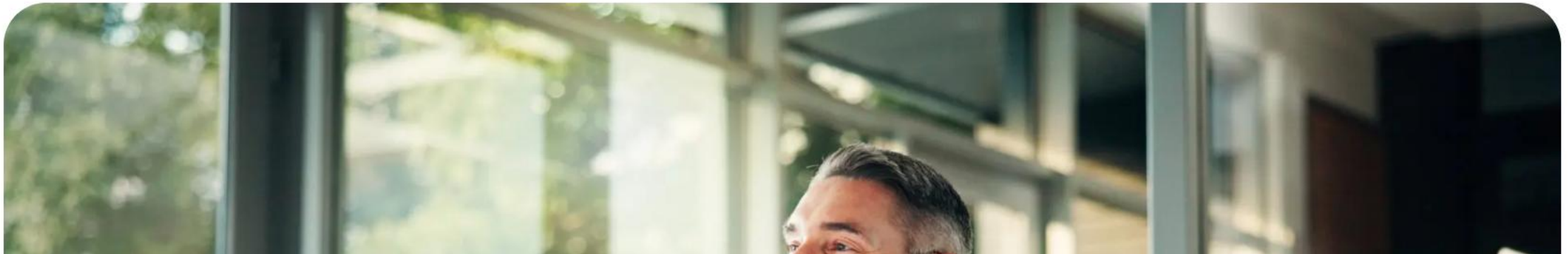
TUH

TUH

Kokonaisvaltaista palvelua koko työuralle

BLOGI - 1.9.2026

Työurat eivät enää jakaudu selkeästi palkkatyöhön ja yrittäjyyteen.

Yhdistelmävakuutus ja kassajien purkaminen mahdollistaisivat sujuvamman ansioturvan, vähentäisivät byrokratiaa ja loisivat perustan koko työuran kattaville palveluille.

Monimuotoiset työurat ovat tätä päivää. Työuransa aikana henkilö voi olla palkansaaja, yrittäjä tai molempia samanaikaisesti. Työttömyysturvajärjestelmä ei ole tähän mennessä tunnistanut monimuotoisesti työllistäviä, ja moni on jäänyt turvan ulkopuolelle. Juuri eduskunnalle annettu hallituksen esitys yhdistelmävakuutuksesta tuo parannusta asiaan. Yhdistelmävakuutus mahdollistaa ansioturvan kerryttämisen tilanteissa, joissa toimeentulo muodostuu useammasta tulonlähteestä.

Esitykseen sisältyy myös merkittävä muutos työttömyyskassajärjestelmään. Esityksen mukaan jako palkansaaja- ja yrittäjäkassoihin puretaan. Jatkossa sama kassa voisi niin päättäessään vakuuttaa sekä yrittäjiä ja palkansaajia sekä yhdistelmävakuutettuja. Kassan vaihtaminen ei siis olisi välttämätöntä vain siksi, että palkansaajasta tulee yrittäjä, tai yrittäjä siirtyy palkkatyöhön. Koko työuran työttömyysturvan voisi saada samasta työttömyyskassasta.

Esitetty lakimuutos vähentää kassansiirtoihin liittyvää byrokratiaa ja väärinvakuuttamisen riskiä. Ennen kaikkea järjestelmästä tulee jäsenen näkökulmasta selkeämpi ja joustavampi. Muutos mahdollistaa jäsenen joustavan siirtymän muutostilanteessa vakuutusmuodosta toiseen, jolloin jäsenen asiaa voidaan käsitellä kokonaisuutena.

Työttömyyskassat voivat nykyisin vuonna 2024 voimaantulleeseen muutoksen myötä tarjota jäsenilleen työllisyyttä tukevia palveluja. Ansioturvan maksamisen lisäksi kassa voi siis auttaa uuden työn löytämisessä ja tukea jäsentä työuran muutoksissa. Yhdistelmävakuutuksen mahdollistavan lakimuutoksen myötä kassa voisi laajentaa palvelujaan myös yrittäjyyden aloittamiseen liittyvään neuvontaan. Työttömyyskassa voisi auttaa jäsentä hahmottamaan yrittäjyyteen siirtymistä ja palkkatyön ja yrittäjyyden yhdistämistä sekä niihin liittyvää työttömyysturvaa.

Jotta jäsen voisi saada kokonaisvaltaista palvelua työurallaan, tulisi rakentaa nykyistä tiiviimpi yhteys kassojen ja julkisten työvoimapalvelujen välille. Työttömyyskassa tuntee jäsenensä, maksaa hänen ansioturvansa ja voi tarjota konkreettista tukea uuden työn löytämiseen. Julkisilla työvoimapalveluilla on puolestaan oma lakisääteinen tehtävänsä työnhaun tukemisessa. Näiden palvelujen pitäisi täydentää toisiaan sen sijaan, että ne toimivat toisistaan erillään. Seuraavan hallituksen hallitusohjelmaan tulisikin ottaa tavoitteeksi kassojen tarjoamien työllisyyspalveluiden integroiminen sujuvammaksi osaksi työllistymisen tuen kokonaisuutta.

Paula Virri

Lakiasiaintojohtaja, YTK Työttömyyskassa

YTK Työttömyyskassan lakiasiaintojohtajan blogissa ollaan työttömyysturvan ja työelämän ajankohtaisten oikeudellisten kysymysten äärellä. Blogi kutsuu lukijansa mukaan keskusteluun siitä, miten monimutkaisista asioista voidaan viestiä yksinkertaisemmin ja vaikuttavammin. Tavoitteena on työttömyysturva, joka on paitsi oikeudenmukainen, myös ymmärrettävä. Näkemykset perustuvat Paulan pitkään kokemukseen työelämän juridiikan parissa. Paula on toiminut YTK:ssa vuodesta 2019. Sitä ennen hän on toiminut juristina Turun kauppakamarissa ja asianajotoimistossa.

07.09.2020 Tiedotteet

Nuorten osaamistason lasku uhkaa teollisuuden kilpailukykyä

Koulutuspolitiikka Työelämä

Nuoret eivät ole ongelma

Kemianteollisuus alleviivaa, että nuoret eivät ole ongelma eikä tilanne ole nuorten vika. Kyse on järjestelmästä, joka ei tällä hetkellä tue riittävästi nuoria eikä opettajia.

– Nuorten on saatava parempaa opetusta ja ohjausta, ja opettajien enemmän tukea työhönsä. Pitkäjänteisen työskentelyn taitoihin tulee kiinnittää huomiota. Kysymys on siitä, millaisissa olosuhteissa ja miten kouluissa opitaan ja saako opettaja rauhan opettaa. Nuoret ovat Suomen tulevaisuus, ja koulutusjärjestelmän pitää tarjota heille paremmat lähtökohdat, sanoo Salo.

Kyselyyn vastanneista toimitusjohtajista 95 prosenttia katsoo, että koulutusjärjestelmän tulisi tukea nykyistä vahvemmin myös lahjakkaiden oppilaiden osaamisen kehitystä.

Osaamistason lasku eriytyy koulutuspolun mukaan

Kemianteollisuuden Jäsenpulssi-kyselyssä 35 prosenttia yrityksistä arvioi nuorten työntekijöiden osaamisen heikentyneen. Toimihenkilöiden osalta osuus on 25 prosenttia ja ylempien toimihenkilöiden osalta 17 prosenttia. Osaamisen paranemisesta kertoi kussakin ryhmässä 2–4 prosenttia vastaajista. Työntekijät ovat tyypillisesti ammattikoulutautaisia ja toimihenkilöt sekä ylemmät toimihenkilöt korkeakoulututkinnon suorittaneita.

– Heikentyminen painottuu erityisesti niihin tehtäviin, joihin tullaan ammatillisen koulutuksen kautta. Kemianteollisuus tarvitsee noin puolet osaajistaan ammatillisesta koulutuksesta ja puolet korkeakouluista. Me tarvitsemme vahvaa ammatillista osaamista, ja vaatimustaso vain kasvaa, kun teollisuus siirtyy kohti hiilineutraaliutta, Salo sanoo.

Avovastauksissa yritykset kuvaavat nuorten perustaitojen olevan puutteellisia esimerkiksi äidinkielen ja matematiikan osalta. Myös keskittyminen on osalle nuorista haastavaa, ja perehdytykseen tarvitaan aiempaa enemmän aikaa. Yritykset kokevatkin koulutusvastuun osin siirtyneen heille. Eräs vastaaja kirjoittaa, että työpaikasta tulee tulevaisuudessa koulu. Jos nuorten osaamistaso laskee edelleen, yritykset kertovat lisäävänsä kansainvälistä rekrytointia ja automatisaatiota. Muutama yritys kertoo suosivansa rekrytoinnissa vanhempia työntekijöitä.

Kysyttäessä, mihin koulutuksessa tulisi panostaa nykyistä enemmän, yritykset nostivat esiin keskittymiskyvyn ja pitkäjänteisen työskentelyn (71 %), vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot (70 %), itsenäisen työskentelyn ja vastuunoton (58 %) sekä matematiikan perustaidot (43 %) ja lukutaidon (40 %).

TUH